

- Доступність цільових об'єктів (організація зручного доступу для всіх категорій населення, зокрема врахування потреб людей з обмеженими можливостями);
- Ергономічність простору (поліпшення функціональних, ергономічних та естетичних параметрів місця перебування людини);
- Трансформативність внутрішнього простору (можливість трансформації обслуговуючих приміщень та їх адаптації до інших функцій, або можливість перепланування житлової одиниці);
- Соціальна спрямованість (пріоритетність надання житла цільовим категоріям населення: багатодітним родинам, інвалідам тощо).

Головним висновком даного дослідження є зміна у сучасному суспільстві ставлення до соціального житла як такого і тенденція його трактування не як житла з мінімальними площами житлових приміщень, а як житла, частина якого може реалізуватися за державними чи місцевими бюджетними програмами для певних цільових категорій населення.

Козлова Д. О., студ.

Київський національний університет будівництва і архітектури

ОСОБЛИВОСТІ ПОЧАТКОВОЇ СТАДІЇ МАГІСТЕРСЬКОГО ДОСЛІДЖЕННЯ НА ПРИКЛАДІ АНАЛІЗУ ФАКТОРІВ І УМОВ ОРГАНІЗАЦІЇ АРХІТЕКТУРНО-ПРОСТОРОВОГО СЕРЕДОВИЩА ЖИТЛОВИХ КОМПЛЕКСІВ

У процесі наукових пошуків деякі вчені-методисти схильні до віднесення аналізу факторів у другий розділ, де визначається методика дослідження. Структура магістерської роботи передбачає у першому розділі компоновку аналітичного матеріалу і виявлення факторів, які впливають на об'єкт дослідження. Такий підхід з виявленням основних факторів і умов використовується при обґрунтуванні теми та конкретизації окреслення меж наукової роботи. На прикладі визначення автором ведучого фактору впливу на архітектурно-просторове середовище житлових комплексів пропонується основний напрямок пошуку принципів і прийомів його організації.

У сучасній архітектурній науці істотним є поняття фактору. За визначенням, фактор (чинник) – це причина, рушійна сила процесу, що відбувається або є одним з його умов. Фактори поділяються на зовнішні та внутрішні. Будь-яка архітектурна система має свої межі, що існують у визначеному «зовнішньому» світі, який знаходиться поза множиною елементів системи, що досліджується, та має на неї вплив.

Розміщення та архітектурно-планувальні рішення території з житловими будівлями та комплексами, визначаються на основі аналізу таких факторів:

- природно-кліматичних – природні умови рельєфу, клімат з усіма його показниками, орієнтація по сторонах світу, інсоляція і аерація та конструктивні особливості;
- соціально-економічних – масовість будівництва і його комплексність, демографія населення, його соціально-побутовий уклад, національні особливості і традиції, економіка будівництва, його типізація і індустріалізація;
- містобудівних – облік штучно створеного урбанізованого середовища, втіленого в конкретну структуру міського житлового середовища, його функціональне зонування – система громадського обслуговування, організація транспорту і пішохідного руху, система інженерних мереж і обладнання, технологія потокового будівництва або, точніше, монтажу будівель та споруд, регіональні та місцеві містобудівні традиції;
- архітектурно-планувальних – особливості та вимоги до приміщень, розміри ділянки та її відповідність технологічним вимогам, шляхи евакуації;
- образно-просторових – візуальне сприйняття архітектури та природного середовища, виразність силуету, поєднання об'ємних форм з просторовими елементами, масштабності як композиційної категорії поняття ритму, симетрії і асиметрії, контрасту і нюансу в архітектурі, використання конструкцій (висячі, каркасні, безкаркасні, трансформуючі), матеріалів (текстура, фактура, прозорість, блиск); застосування світла (яскравість світлового променя, його колір), колір (холодні і теплі відтінки, інтенсивність кольору);
- психологічних – психофізіологічні основи візуального сприйняття житлового середовища і окремих її елементів естетики, що безпосередньо впливають на формування композиційних якостей житлової забудови.

Одним з найважливіших факторів, що сприяють наданню житловій забудові за типовими проектами своєрідних композиційних рішень, є облік природно-кліматичних особливостей території ділянки і району будівництва. В умовах типізації та індустріально-збірного будівництва вміле використання на рівні містобудівного мистецтва характерних природно-ландшафтних особливостей ділянки забудови є одним з головних і дієвих засобів реального і ефективного підвищення естетичних, художніх якостей масового житлово-цивільного будівництва. Важливим завданням є також захист і послідовно плановане збагачення навколишнього природного середовища.

До природних факторів, які впливають на планувальні, конструктивні та експлуатаційні якості, належать екологічні, природно-кліматичні та гідрогеологічні особливості місцевості забудови.

Екологічні – орієнтація спортивних споруд за напрямками світу та їх інсоляція, захист від несприятливого впливу міських магістралей та промислових підприємств;

Природно-кліматичні – наявність водойм, сила і напрямок пануючих вітрів, наявність зелених масивів, можливість їх використання для занять спортом і для відпочинку жителів; ландшафтна характеристика територій, відповідність природних умов; кліматичні та національні особливості;

Гідрогеологічні – якість ґрунтів основи та рослинного покриву, рівень ґрунтових вод; придатність рельєфу.

Всі ці фактори необхідно враховувати при розміщенні та архітектурно-планувальному рішенні територій з будинками та комплексами, які мають функції житлового призначення. Визначено, що кожний фактор має підфактори, які безпосередньо впливають на планувальні, конструктивні та експлуатаційні якості об'єктів.

З перелічених вище факторів для побудови алгоритму подальшої роботи пропонується обрати природно-кліматичний, який виявляє особливості території забудови. Таким чином, тема дослідження архітектурно-просторового середовища житлових комплексів набуває особливих рис при врахуванні конкретних природно-кліматичних особливостей різних регіонів і країн. Плавучі містобудівні елементи у місцях підтоплення, підводні комплекси в середовищі океанів, тимчасові мобільні поселення у сейсмічних районах, закриті модулі з повним життєзабезпеченням в зонах пустель та інопланетних умовах.

Коляда І. І., асист., Морська О. О., асист.

*Харківський національний університет міського господарства
імені О.М.Бекетова*

МЕТОДИ І ПРИНЦИПИ БІОМОРФНОГО ДИЗАЙНУ В СУЧАСНІЙ ДИЗАЙН-ОСВІТІ

Творча сутність художнього проектування полягає в образному схопленні, проясненні та втіленні життєвих цінностей, які первинно надані через події та стани ціннісного відчуття та розуміння, в процесі їх реалізації у середовищі найближчого розвитку образу життя. Художнє проектування відбувається як самостійний творчий процес. Дизайн стає сферою не тільки функціонального формотворення, але і способом смислоутворення, грою з сенсом задля створення гуманістичного середовища та нового стилю життя. Результат дизайну розглядається як сповнений сенсом культури системний елемент соціокультурної реальності.

Дизайн поступово відмовляється від програмної визначеності і робить спроби контекстуально організувати соціокультурний простір через вільне ненормативне маніпулювання сенсом в постмодерністських іграх формотворення. Особливого значення набуває біоморфний дизайн.

Механізм подвійного – художнього і «техногенного» – генерування образних характеристик творів дизайну ще мало вивчений. Метаболічні